

KOHEZIJSKA POLITIKA PODPIRA INOVACIJE V GORSKIH OBMOČJIH

ALI STE VEDELI?

Gorska območja vse preredko povezujemo s pojmom inovacij. Vendar pa so v praksi njihovi prebivalci vedno dinamični in inovativni ljudje, saj se soočajo s številnimi dejavniki, kot so oddaljenost, pomanjkanje storitev in podnebni izzivi. Na teh območjih inovacije presegajo tehnološke in digitalne rešitve, saj jih je mogoče uporabiti za reševanje številnih vprašanj, povezanih z družbo, okoljem, lokalnim gospodarstvom itd. Temu pravimo socialna inovativnost.

ZAKAJ SO INOVACIJE TAKO ZELO POMEMBNE?

Podnebne spremembe, globalizacija, upadanje prebivalstva in starajoče se družbe so nekateri od glavnih izzivov, s katerimi se trenutno spopadajo gorska območja. Učinki teh izzivov pogosto predstavljajo hudo breme, inovacije pa so ključnega pomena za soočanje z njimi in ohranjanje vitalnosti gorskih območij.

KAKŠNE REŠITVE NAJDEMO V GORAH?

Na teh območjih so satelitska tehnologija, telemedicina in razširitev širokopasovne infrastrukture le nekateri primeri digitalnih inovacij, s katerimi se je mogoče odzvati na lokalne potrebe po storitvah in spodbujati lokalni razvoj. Obenem pa socialne inovacije prav tako spodbujajo gorske skupnosti, da poiščejo rešitve za nerešene družbene potrebe, kot denimo brezposelnost mladih, in podpirajo nove oblike sodelovanja za ustvarjanje novega znanja v gorah.

Evropska unija s pomočjo kohezijske politike financira projekte in pobude, ki so namenjeni spodbujanju razvoja inovacij v gorskih območjih.

Če želite izvedeti več, si oglejte naslednje strani.

Projekt je financiran s sredstvi Generalnega direktorata za regionalno in mestno politiko Evropske unije v skladu s sporazumom o nepovratnih sredstvih št. 2020CE16BAT209.

PODEŽELSKI ŠIROKOPASOVNI DOSTOP

Zmanjševanje širokopasovne vrzeli v belih podeželskih lisah

Bele lise so območja brez internetne infrastrukture. Ker so številna gorska območja v Evropi bele lise, se lokalna podjetja, študentje in delavci soočajo z negativnimi učinki tega digitalnega razkola, ki se odražajo v njihovih priložnostih za izobraževanje, delo in socialno druženje.

V 61 grških prefekturah so izvedli ogromen projekt, namenjen razvoju širokopasovne infrastrukture, ki je zajemal 45 % grškega ozemlja. Približno 5.077 vasi in 525.287 prebivalcev v gorskih regijah in na drugih obrobni območjih, kot so otoki in podeželska območja, ima zdaj štiriindvajset ur na dan in sedem dni v tednu dostop do širokopasovnega omrežja za osebno, socialno in poklicno uporabo.

© hpgruesen

Gorsko območje: vse podeželsko gorsko površje v Grčiji
Kohezijska podpora: Evropski sklad za regionalni razvoj
Obdobje: 2014–2019

Spletna stran: <http://nga.gov.gr/index.php/development-of-broadband-networks-in-white-rural-areas-rural-broadband/?lang=en>

EN RAZRED!

Eno izobraževalno omrežje

Dostop do možnosti izobraževanja in usposabljanja predstavlja izziv za tiste ljudi, ki živijo na oddaljenih območjih. Zato so se v italijanski regiji Basilicata odločili za promocijo rešitev e-učenja na osnovi "večrazrednega" sistema v 7 regionalnih šolah, vključno z osnovnimi in srednjimi šolami, 2 srednješolskima inštitutoma in 2 otroškima bolnišnicama.

V praksi je navedena večrazredna metodologija s pomočjo satelitske tehnologije Evropske vesoljske agencije ustvarila virtualni razred, v katerem so se zbrali učenci in dijaki, ki so se fizično sicer nahajali na različnih izoliranih in oddaljenih območjih.

© Victoria Borodina

Še pred pandemijo bolezni COVID-19 so se dijaki iz 29 razredov lahko udeležili sinhroniziranega postopka poučevanja predmetov, ki so jim tudi običajno sledili, z uporabo videokonferenc, omogočili pa so jim tudi dostop do platforme za e-učenje v oblaku z dodatnimi izobraževalnimi vsebinami. Zahvaljujoč satelitski tehnologiji bi lahko učenci in dijaki tako izkoristili prednosti večje mreže povezanih razredov in sošolcev ne glede na geografsko lokacijo njihove šole.

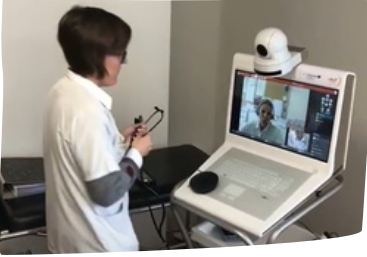
Gorsko območje: italijanski Apenini

Kohezijska podpora: Evropski sklad za regionalni razvoj
Obdobje: 2017–2020

Spletna stran: <http://europa.basilicata.it/fesr/progetto-one-class-open-network/>

Integrirana medicina za vključitev gorskih območij

© MiSMi

Na gorskih območjih Tarentaise (Francija) in Valle d'Aosta (Italija) socialni sistem predstavlja izziv zaradi staranja ter upadanja prebivalstva in degradacije družbenega kapitala. V okviru projekta MiSMi so razvili dva pomembna inovativna ukrepa, katerih namen je razrešitev teh vprašanj in ustvarjanje novega modela blaginje, prilagojenega tem ozemljem.

V različnih posvetovalnih postajah so namestili platformo za tele-svetovanje, da se lahko lokalni bolniki posvetujejo z oddaljenimi zdravniki kar z gorskega območja, na katerem bivajo. Zdravniki lahko bolj redno spremljajo zdravstveno stanje prebivalcev gorskih območij, predpisujejo nadaljnje preglede in na daljavo izvajajo določene oblike zdravljenja, kot je tele-fizioterapija. Zahvaljujoč imenovanju 3 organizatorjev skupnosti in lokalnih negovalcev, ki zagotavljajo preprečevanje in zgodnje odkrivanje zdravstvenih težav, kot so arterijska hipertenzija, kronična obstruktivna pljučna bolezen in srčno popuščanje, lahko prebivalci zdaj dostopajo tudi do lokalnih storitev.

Uvedba telemedicine in zagotavljanje lokalne storitve pomeni, da lahko ranljivi ali kronično bolni ljudje na gorskih območjih ostanejo dlje v svojih domovih, hkrati pa jim je omogočen tudi celovit dostop do zdravstvenega varstva.

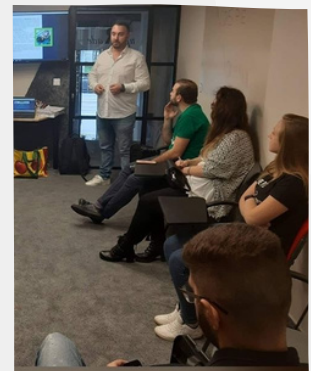
Gorsko območje: italijansko-francoske Alpe
Kohezijska podpora: Evropski sklad za regionalni razvoj
 prek programa Interreg ALCOTRA
Obdobje: 2017–2020
Spletna stran: <https://www.mismiproject.eu/>

SOCIALNO PODJETNIŠTVO

Socialne inovacije, ki omogočajo vključevanje mladih iz gorskih regij

Na gorskih območjih je lokalni mladini pogosto na voljo bolj omejen nabor možnosti za izobraževanje, usposabljanje in zaposlitev. To je še posebno problematično v južni regiji Bolgarije, kjer veliko mladih ne dela in tudi ne hodi v šolo.

Bolgarski Nacionalni mladinski forum je leta 2019 v sodelovanju s špansko šolo za industrijski razvoj začel z izvajanjem projekta, ki je bil namenjen zagotavljanju podpore podjetništvu mladih ter spodbujanju samozaposlovanja v inovativnih gospodarskih nišah z velikim socialnim učinkom. Zahvaljujoč temu projektu se je več mladih prebivalcev bolgarskih gorskih regij udeležilo digitalnih tečajev in tečajev o družbenih inovacijah ter o tem, kako ustanoviti lastno podjetje, s posebnim poudarkom na krožnem gospodarstvu in zdravstvenem turizmu. Pozneje so sodelovali v mentorskih in inkubacijskih programih, da bi lahko nadalje izvajali svoje socialne inovacije na enem od navedenih dveh področij.

© Bulgarian National Youth Forum

Gorsko območje: gore v južni Bolgariji
Kohezijska podpora: Evropski socialni sklad
Obdobje: 2019–2021
Spletna stran: <https://nmf.bg/social-entrepreneurship/>

MONTANHAS DE INVESTIGAÇÃO

Sodelovalni laboratorij za gorske vrednostne verige

V laboratoriju za sodelovanje "Montanhas de Investigaç o", ki se nahaja na severu Portugalske, so lahko s pomočjo podpore iz evropskih skladov zaposlili 39 visoko usposobljenih strokovnjakov, med katerimi je tudi 7 doktorjev znanosti in 4 doktorski študentje. Mednje sodijo strokovnjaki s področja geoznanosti in geologije, družboslovja, gorskih ekosistemov, kmetijstva, hrane in industrijskega inženiringa.

Njihova misija je poiskati rešitve v zvezi s težavami, povezanimi s konkurenčnostjo in družbenimi izzivi sredozemskih gorskih območij. Navedenih 24 strokovnjakov sodeluje z lokalnimi, regionalnimi in nacionalnimi akterji za podporo novim podjetjem, mobilizacijo lokalnih vrednostnih verig, prenos znanja in interakcijo z javnimi in zasebnimi akterji. Pri tem se skupina osredotoča na mobilizacijo celotnih vrednostnih verig ter spodbujanje inovacij in industrializacije za krepitev gospodarstva in celotne družbe.

V skupini so doslej izvedli 17 projektov, ki pokrivajo vprašanja, kot so valorizacija podproizvodov iz oljčnega olja, zmanjševanje količin zavr ene hrane ter ohranjanje in valorizacija kulturne dediščine.

  MORE CoLab Diana S 

Gorsko območje: Regija Tr s-os-Montes (Portugalska)
Kohezijska podpora: Evropski socialni sklad, Evropski sklad za regionalni razvoj
Obdobje: 2019–2022
Spletna stran: <https://morecolab.pt/en/home/>

KAJ JE MONTANA174?

Montana174 je komunikacijska kampanja, katere namen je obve tati gorsko prebivalstvo o številnih priložnostih, ki jih nudi kohezijska politika na gorskih območjih.

Kohezijska politika na gorskih območjih omogoča sredstva za krepitev digitalnih in socialnih inovacij, pospeševanje ublažitve podnebnih sprememb in prilagoditve nanje, podporo turizmu, spodbujanje zaposlovanja mladih in izboljšanje mobilnosti.

www.montana174.org

Ta publikacija odraža izključno avtorjevo stali e. Evropska komisija ni odgovorna za kakršno koli uporabo informacij, ki jih vsebuje navedena publikacija.

